

Євтухова С.М.

кандидат економічних наук,

доцент кафедри менеджменту і адміністрування

Херсонський державний університет

м. Херсон, Україна

УПРАВЛІНСЬКИЙ МЕХАНІЗМ ПЛАНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Організаційно-управлінський аспект планування інноваційної діяльності є практично часткою всіх складових системи стратегічного розвитку компанії. Аналіз досліджень з цієї проблеми показує, що здатність підприємства до інноваційного розвитку визначається його матеріально-технічними, фінансовими та організаційно-кадровими можливостями. У зв'язку з цим постає питання не лише вибору передових досягнень науки і техніки, а й раціонального розподілу фінансових ресурсів при їх впровадженні, тобто підприємство повинно вкладати кошти в такі інновації, результат від яких для підприємства буде найбільш високий.

Планування інноваційної діяльності на підприємстві реалізує функцію, що виражає „технологію” прийняття раціональних управлінських рішень. У сутності, сучасне планування – це прийняття інноваційних рішень, якому необхідно приділити стільки ж уваги, скільки й іншим бізнес-процесам в управлінській системі.

Використання певних методів в управлінні підприємствами завжди передбачає узгодження із сучасними умовами їх розвитку, що уможливорює впровадження певних інноваційних заходів. В умовах сьогодення підприємства повинні гнучко реагувати на потреби ринку, який вимагає проведення економічних трансформацій у виробництві з урахуванням налагодженої

системи планування. У зв'язку з цим, нами запропоновано управлінський механізм планування інноваційної діяльності на підприємствах, що поділений на дві параметральноузгоджені складові:

1. Управлінський механізм стратегічного планування, що включає:
  - внутрішню координацію;
  - вибір інноваційної стратегії на основі аналізу;
  - визначення варіантів інноваційної стратегії;
  - аналіз зовнішнього середовища;
  - оцінку і коригування комплексу цілей на основі попередньої стратегії.
2. Управлінський механізм поточного планування передбачає:
  - управління за цілями як елементом механізму планування;
  - вироблення правил виконання окремих процедур;
  - вироблення тактики і процедур.

Домінуючим для підприємств, у цьому контексті, повинен стати стратегічний напрямок розвитку системи планування, пріоритетом якого є інноваційність процесів управління, що спрямована на: по-перше, якісне перетворення й удосконалення системи управління та планування, і, по-друге, ефективне використання ресурсів та фінансових інструментів. Запропонована методика базується на використанні людських ресурсів та їх методів реалізації основних складових стратегічного інноваційного планування, оскільки „диференціація управлінської роботи та координація загальних і функціональних дій управлінської команди виступає запорукою результативного управління” [2, с. 133].

Впровадження стратегічно-інноваційних змін в системі планування дозволяє здійснити їх поділ на два рівні: загальносистемні (детальний розгляд структури, функцій, задач та методів) та внутрішньовиробничі (вивчення таких складових як техніко-технологічної, фінансової та організаційно-трудової). При загальносистемному підході вивчаються процеси організації систем для побудови ефективних важелів та стимулів управління, які нерозривно пов'язані

з поглибленням теорії організації, включаючи „синергетику, енергоінформаційну парадигму”, самоорганізацію і багато інших [3, с. 84].

Оскільки основу стратегічних планів складає глибокий аналіз існуючих тенденцій, загроз і можливостей у зовнішньому оточенні організації, всебічний прогноз його майбутнього стану, передусім науково-технічного прогресу, то він повинен дозволити сформулювати сукупність перспективних цілей та стратегій у різних сферах діяльності [1, с. 127], таких, як інновації, розробка нових продуктів, розвиток виробничого і кадрового потенціалу, захват ринків. Тому інноваційна стратегія діяльності підприємства, що покладена в основу побудови стратегічного плану, має не просто зосереджуватися на конкретному періоді часу, вона повинна містити у собі сукупність глобальних дій розвитку організації.

Зазначимо, що механізм взаємодії управлінських функцій потребує об'єднання у єдину планову систему розробки інноваційних стратегій і засобів їх досягнення, де постановка стратегічного планування констатує взаємозв'язок внутрішніх параметрів розвитку підприємства на основі визначення та прогнозування можливостей досягнення стратегічних цілей, побудови системи раннього попередження можливих загроз; розробки програми стратегічних змін, які можуть перетворити колишні загрози в будь-які вигідні варіанти отримання конкурентних переваг. У той же час, впровадження запропонованих організаційних інновацій у структурі управління на підприємстві дозволяє скоординовану діяльність усіх суб'єктів інноваційного поля та оперативно реагувати на зовнішні та внутрішні зміни із застосуванням ринкових важелів.

Аналізуючи наведене, визначимо, що тільки за умови сукупної оцінки всіх факторів управлінського механізму планування інноваційної діяльності на підприємстві можливо уявити реальну картину його дійсного стану і напрямів руху. Ґрунтуючись на основних чинниках, зазначених вище, ми зможемо скласти збалансоване уявлення про стратегічні аспекти роботи підприємства, а також співвіднести минулі результати його діяльності з перспективами інноваційного розвитку.

Список використаних джерел

1. Євтухова С.М. Стратегічне планування як важливий чинник удосконалення системи управління підприємством // Ринкова економіка: Сучасна теорія і практика управління: [зб. наук. праць / редкол.: Васильєв А.С. (голова) та ін.]. – Одеса: Астропринт. – Т.4. - 2001. – С. 123-131. - (вип. 4).
2. Кузнєцов Е.А. Теорія управління в умовах трансформації економічних систем // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління: [зб. наук. праць / редкол.: Васильєв А.С. (голова) та ін.].– Одеса: Наука и техника. Т.1. – 1998. – С. 9-26. – (вип. 1).
3. Редькін О.С. Сучасні стратегії та технології корпоративного управління: Монографія / О.С. Редькін, В. Реген, Н.А. Хрущ; Одес.Нац.Академія зв'язку ім. О.С. Попова. – Одеса: „Евен”, 2004. – 216 с.